

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 242 «Туризм») ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука) у складі:

Осіпчук Ірина Олегівна, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та туризму,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»
(керівник робочої групи)

Калько Андрій Дмитрович, доктор географічних наук,
професор, професор кафедри географії та туризму, завідувач
кафедри географії та туризму
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Яроменко Оксана Володимирівна, кандидат
географічних наук, доцент, доцент кафедри географії
та туризму, ПВНЗ «Міжнародний економіко-
гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Миронець Ніна Ростиславівна, кандидат
історичних наук, доцент, декан факультету
європейської освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Глушкова Тетяна Сергіївна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри географії та туризму,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Директор «Туроператор Янтур» (м. Рівне)
Іващенко Юліан Васильович

Кандидат географічних наук, доцент,
декан географічного факультету Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк)
Мельничук Михайло Михайлович

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 ТУРИЗМ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Туризм
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитація спеціальності 242 «Туризм» у галузі знань 24 Сфера обслуговування (Рішення акредитаційної комісії від 5 липня 2016 р. протокол №122) Сертифікат: Серія НІ №1897156
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.megu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	24 Сфера обслуговування 242 Туризм <i>Об'єкт:</i> – туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; – туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму. <i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; концепції: 1) гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; 2) глобалізації та глокалізації туризму; 3) геоторіальності туризму, геопросторової

	<p>організації туристичного процесу; 4) сталого туризму задля розвитку; 5) інформаційно-технологічна; 6) холістичного маркетингу, 7) сервісна; 8) соціально відповідального бізнесу; принципи, які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентнісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.</p> <p>Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреації, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загально- та спеціальнонаукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта першого (бакалаврського) рівня в галузі 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм». Ключові слова: туризм, рекреаційно-туристичні ресурси, рекреаційно-туристична діяльність, туристична атракція, туристичний продукт, індустрія туризму
Особливості програми	Програма спрямована на формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму, провадження туроператорської, тургентської, екскурсійно-краєзнавчої діяльності, робота у готельно-ресторанному бізнесі, підприємствах та установах індустрії туризму, органах державного управління туризмом та організаціях туристичного профілю.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфера діяльності випускників: сфера туризму. Класифікатор професій: ДК 003:2010: 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Організато подорожей (екскурсій) 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець з організації дозвілля 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Фахівець із конференц-сервісу 3414 Фахівець із спеціалізованого обслуговування 3414 Інструктор спортивно-оздоровчого туризму (за видами туризму)

	3414 Фахівець із туристичної безпеки 3440 Інструктор методист з туризму 3439 Інспектор з туризму
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації. Академічна мобільність.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого, компетентісно-орієнтованого, практично-орієнтованого та міждисциплінарного підходів. Викладання проводиться з використанням інтерактивних методів навчання у вигляді лекційних, практичних та семінарських занять, самостійної роботи, навчальної, практик, підготовки курсової та кваліфікаційної робіт, консультацій з викладачами та фахівцями сфери рекреації та туризму
Оцінювання	Поточне усне та письмове оцінювання, тестовий контроль, презентація індивідуальних робіт, захист звітів із практик та курсової роботи, підсумковий контроль (екзамени, заліки), кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Туризм», публічний захист кваліфікаційної роботи
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>К01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>К07. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>К08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>К10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>К11 Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>К12. Навички міжособистісної взаємодії</p>

	<p>K13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>K14. Здатність працювати в команді та автономно</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>СК16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>СК17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій</p> <p>СК18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>СК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів</p> <p>СК20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p> <p>СК21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту</p> <p>СК22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>СК23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах</p> <p>СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал</p> <p>СК25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку</p> <p>К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу</p> <p>СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації</p> <p>СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства</p> <p>СК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p> <p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p> <p>ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p> <p>ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.</p> <p>ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.</p>	

- ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
- ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується висококваліфікованими фахівцями, які мають досвід науково-дослідної, навчально-методичної та практичної роботи за спеціальністю 242«Туризм» та відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (навчальні корпуси, гуртожитки, тематичні кабінети, бібліотека, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, спортивний зал, басейн).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (наявність у бібліотеці університету фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю, наявність офіційного веб-сайту закладу освіти; наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану).

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	Університет Прикладних наук імені Яноша Кодолані (Угорщина), Вища школа Євро регіональної економіки ім. Альчіде де Гаспері (Польща), Університет імені Марії Кюрі Склодовської, Вища школа Гуманітас, Academia of European education (Грузія)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно з ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

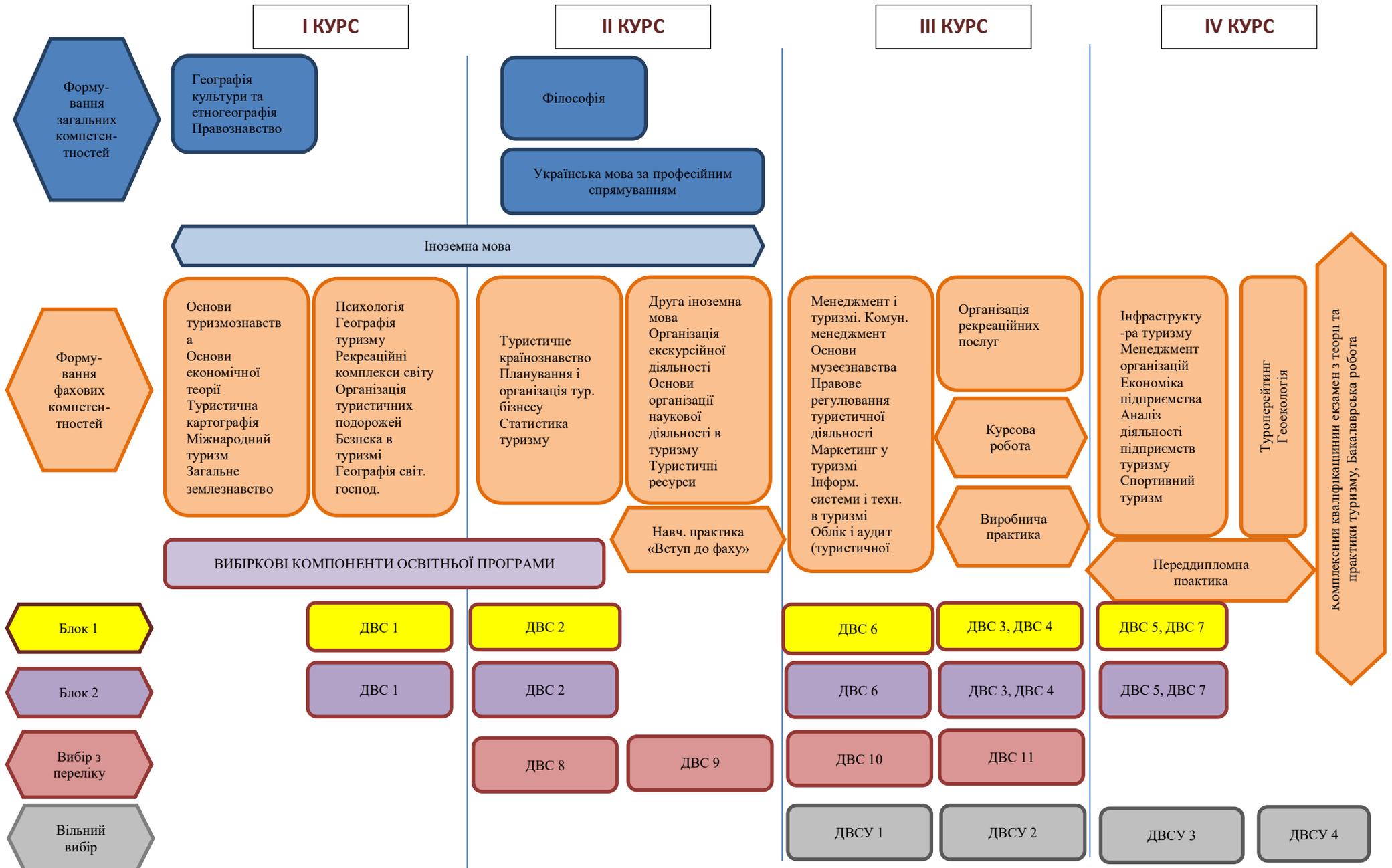
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Географія культури та етнографія України	3	екзамен
ОК 2.	Правознавство	3	екзамен
ОК 3.	Іноземна мова	9	екзамен
ОК 4.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	6	залік, екзамен
ОК 5.	Філософія	3	екзамен
ОК 6	Основи туризмознавства	4	екзамен
ОК 7	Психологія	3	залік
ОК 8	Навчальна практика "Вступ до фаху"	3	залік
ОК 9	Виробнича практика	6	залік
ОК 10	Переддипломна практика	9	залік
ОК 11	Курсові роботи	3	залік
ОК 12	Кваліфікаційна робота та Атестаційний екзамен з теорії та практики туризму	9	екзамен
ОК 13	Географія туризму	4	екзамен
ОК 14	Туристичне країнознавство	5	екзамен
ОК 15	Основи економічної теорії	4	екзамен
ОК 16	Друга іноземна мова	5	залік
ОК 17	Рекреаційні комплекси світу	4	екзамен
ОК 18	Організація рекреаційних послуг	4	залік
ОК 19	Туристична картографія	5	екзамен
ОК 20	Організація туристичних подорожей	5	залік
ОК 21	Планування і організація туристичного бізнесу	5	залік
ОК 22	Організація екскурсійної діяльності;	5	залік
ОК 23	Менеджмент у туризмі. Комунікативний менеджмент	5	екзамен
ОК 24	Правове регулювання туристичної діяльності	3	екзамен
ОК 25	Маркетинг у туризмі	4	залік
ОК 26	Основи організації наукової діяльності в туризмі	4	залік
ОК 27	Інфраструктура туризму	3	залік
ОК 28	Інформаційні системи і технології в туризмі	3	залік
ОК 29	Статистика туризму	4	екзамен
ОК 30	Туроперейтинг	5	екзамен
ОК 31	Менеджмент організацій	4	екзамен
ОК 32	Туристичні ресурси України	6	залік
ОК 33	Облік і аудит (туристичної діяльності)	4	екзамен
ОК 34	Економіка підприємства	3	екзамен
ОК 35	Міжнародний туризм	4	залік
ОК 36	Аналіз діяльності підприємств туризму	4	екзамен
ОК 37	Географія світового господарства	3	екзамен
ОК 38	Загальне землезнавство	4	екзамен
ОК 39	Геоєкологія	4	залік

ОК 40	Спортивний туризм	3	залік
ОК 41	Безпека в туризмі	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
1	2	3	4
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1.	Географія сфери обслуговування	5	залік
ВБ 1.2.	Організація анімаційної діяльності	5	залік
ВБ 1.3.	Організація готельного господарства	5	залік
ВБ 1.4.	Організація ресторанного господарства	6	екзамен
ВБ 1.5.	Сільський та зелений туризм	5	залік
ВБ 1.6.	Основи музеєзнавства	5	екзамен
ВБ 1.7.	Страховання туристичних послуг	5	залік
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1.	Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства	5	залік
ВБ 2.2	Рекреаційна кліматологія	5	залік
ВБ 2.3.	Етика бізнесу	5	залік
ВБ 2.4.	Організація виробничих процесів в закладах ресторанного господарства	6	залік
ВБ 2.5.	Організація банкетів та прийомів	5	екзамен
ВБ 2.6.	Організація ділового туризму та виставкової діяльності	5	екзамен
ВБ 2.7.	Управління туристичною дестинацією	5	залік
<i>Вибіркові компоненти ОП</i>			
ВК 8	Дисципліна на вибір 3 семестру (1 дисципліна)	3	золот
ВК 9	Дисципліна на вибір 4 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 10	Дисципліна на вибір 5 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 11	Дисципліна на вибір 5 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 12	Дисципліна на вибір 6 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 13	Дисципліна на вибір 6 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 14	Дисципліна на вибір 7 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 15	Дисципліна на вибір 8 семестру (1 дисципліна)	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА ЗІ

СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242

Структурно-логічна схема підготовки бакалавра зі спеціальності 242

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

Кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства.

Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41							
ПР 1		•										•		•										•						•																		
ПР 2						•						•						•		•		•							•							•												
ПР 3						•		•			•																			•						•							•					
ПР 4													•	•				•		•	•								•										•									
ПР 5						•		•			•		•						•		•								•											•								
ПР 6																								•																								
ПР 7									•													•				•																						
ПР 8																								•	•																							
ПР 9																			•	•					•					•																		
ПР 10																											•																					
ПР 11			•	•												•																																
ПР 12							•														•		•																									
ПР 13																																																
ПР 14	•																						•																									
ПР 15						•		•	•		•																																					
ПР 16						•			•			•																																				
ПР 17											•	•						•											•																			
ПР 18																																																
ПР 19		•	•								•																																					
ПР 20											•																																					
ПР 21									•																																					•	•	
ПР 22																						•	•																				•	•				

**6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК
(ЗА 6-М РІВНЕМ, БАКАЛАВРСЬКИМ)**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК01	+	+	+	+
ЗК02	+	+	+	+
ЗК03		+	+	+
ЗК04		+		+
ЗК05		+		+
ЗК06	+	+	+	+
ЗК07		+	+	+
ЗК08	+	+	+	
ЗК09	+	+		+
ЗК10	+	+	+	
ЗК11	+	+	+	
ЗК12		+	+	+
ЗК13		+		+
ЗК14		+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК15	+		+	
СК16		+		+
СК17	+	+		+
СК18	+	+	+	+
СК19	+	+		+
СК20	+	+	+	+
СК21	+	+	+	+
СК22	+	+	+	+
СК23	+	+	+	+
СК24	+	+		+
СК25	+	+	+	
СК26	+	+	+	
СК27		+	+	
СК28	+	+	+	+
СК29	+	+		+
СК30		+		+

8. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>]

- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];

- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];

- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Інші рекомендовані джерела

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];

- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].

- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);

- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];

- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];

- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].

- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];

- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];

- Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>];

- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].